

Riktlinje för riksfärdtjänst

Antagen av Socialnämnden:	2022-09-08 SN § 91
Ansvarig sektor:	Socialnämnden
Ikraftträdande	2022-10-01
Giltighetstid	Gäller tills vidare
Diarienummer	SN 2022/163

Innehåll

1 INLEDNING.....	3
2 TILLSTÅND FÖR RIKSFÄRD TJÄNST.....	3
2.1 Förutsättningar för riksfärdtjänsttillstånd.....	3
2.2 Färd sätt.....	4
2.3 Barns rättighet till riksfärdtjänst.....	4
2.4 Begränsningar.....	4
2.5 Ledsagare	5
3 RIKSFÄRD TJÄNSTENS UTFÖRANDE.....	5
3.1 Service.....	5
3.2 Beställning och avbokning av resa.....	6
3.3 Medföljande resenär	6
4 PRÖVNING AV RÄTT TILL RIKSFÄRD TJÄNST.....	6
4.1 Ansökan och prövning av rätt till riksfärdtjänsttillstånd.....	6
5 AVGIFTER.....	7
6 ÅTERKALLELSE AV RIKSFÄRD TJÄNSTTILLSTÅND.....	7

1 INLEDNING

1 § En kommun skall på de villkor som anges i denna lag lämna ersättning för reskostnader för personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt.

Enligt lag (SFS 1997:735) om riksfärdtjänst har folkbokföringskommunen skyldighet att pröva frågor om tillstånd och lämna ersättning för kostnader utöver normala reskostnader till dem, som på grund av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. Denna skyldighet har kommunfullmäktige ålagt socialstyrelsen.

Riksfärdtjänst beviljas med stöd av lag om riksfärdtjänst och i enlighet med kommunens riktlinjer, antagna av socialstyrelsen.

2 TILLSTÅND FÖR RIKSFÄRDTJÄNST

2.1 Förutsättningar för riksfärdtjänsttillstånd.

5 § Tillstånd skall meddelas om

1. resan till följd av den sökandes funktionshinder inte till normala reskostnader kan göras med allmänna kommunikationer eller inte kan göras utan ledsagare,

2. ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet,

3. resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun,

4. resan görs med taxi, ett för ändamålet särskilt anpassat fordon eller med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare, och

5. resan inte av någon annan anledning bekostas av det allmänna.

Om sökanden är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder.

För att man ska kunna bli beviljad tillstånd för riksfärdtjänst så måste funktionsnedsättningen vara bestående i minst sex månader. Utlåtande som styrker behovet av riksfärdtjänst kan komma att krävas.

Ändamålet med resan ska vara rekreation, fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet. Ändamålet med resan ska anges vid ansökan.

Tillstånd till riksfärdtjänst avser resor mellan kommuner utanför Ale kommuns färdtjänstområde. Tillstånd till riksfärdtjänst kan erhållas för en viss resa eller, om särskilda skäl föreligger, för ett visst antal resor med samma ändamål och till samma resmål.

Riksfärdtjänst är avsedd för enskilda personers privatresor.

2.2 Färdsätt

7 § *Tillstånd till riksfärdtjänst får förenas med föreskrifter om färdsätt.*

Tillstånd till riksfärdtjänst kan erhållas för resa med det eller de färdsätt som med hänsyn till sökandens förutsättningar medför lägst kostnad för kommunen.

Detta innebär att resa med riksfärdtjänst ska ske

- i första hand med allmänna kommunikationer,
- i andra hand genom en kombination av allmänna kommunikationer och taxi,
- i tredje hand genom en kombination av allmänna kommunikationer och ett för ändamålet särskilt anpassat fordon,
- i fjärde hand taxi hela vägen,
- i femte hand ett för ändamålet särskilt anpassat fordon hela vägen.

2.3 Barns rättighet till riksfärdtjänst

Om sökande är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder. Föräldraansvaret ska beaktas.

Riksfärdtjänstberättigad person får vid sådan resa även ta med egna barn under 16 år, dock inte flera än att den riksfärdtjänstberättigade samt eventuell ledsagare, annan medresenär och egna barn ryms i ett fordon.

Är den riksfärdtjänstberättigade ett barn under 16 år får barnet även ta med syskon under 16 år, dock inte flera än att det riksfärdtjänstberättigade barnet samt eventuell ledsagare, annan medresenär och syskon ryms i ett fordon.

2.4 Begränsningar

Tillstånd till riksfärdtjänst kan inte avse resa med privat bil, hyrt fordon eller liknande.

Riksfärdtjänst beviljas inte för följande typer av resor:

- Resor för färdtjänstberättigade som i sin helhet kan ske med färdtjänst
- Resor vars ändamål är arbete, utbildning eller medicinsk vård eller behandling
- Tjänsteresor
- Resor inom socialtjänsten, till exempel utflykter och liknande resor som arrangeras som gruppresor för funktionsnedsatta eller äldre personer i ett boende
- Resor inom skolan, till exempel skolresor, resor i samband med studiebesök, med mera. Detsamma gäller inom förskole- och fritidshemsverksamheten.

- Resor inom verksamhet som bedrivs av regionen, till exempel resor som arrangeras för personer på sjukvårdsinrättningar, resor inom av regionen bedrivna skolor, etcetera
- Resor inom en verksamhet som staten är huvudman för, till exempel. institutioner som drivs av staten
- Resor inom privat drivna verksamheter, till exempel. privata skolor, barnomsorg i privat regi, privata företag, stiftelser eller dylikt som bedriver sjukvård, äldreomsorg m.m.
- Resor som av någon annan anledning ska bekostas av det allmänna (det vill säga staten, regionen eller annan kommunal verksamhet), till exempel sjukresor, skolskjuts, ambulanstransporter resor i samband med arbetslivsinriktad rehabilitering eller andra resor som Försäkringskassan ska bekosta.

2.5 Ledsagare

Riksfärdtjänstberättigad som måste ha hjälp av någon annan för att kunna genomföra en riksfärdtjänstresa kan efter ansökan beviljas ledsagare. Ledsagaren ska kunna tillgodose den riksfärdtjänstberättigades behov av hjälp under resan. Behovet av hjälp ska vara knutet till själva resan. Behov av hjälp enbart på resmålet ger inte rätt till ledsagare. Ledsagare ska påbörja och avsluta resan på samma plats som riksfärdtjänstresenären.

Person med assistans enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) eller enligt Socialförsäkringsbalken 51 kap. (assistansersättning) beviljas alltid tillstånd till ledsagare.

Vid riksfärdtjänstresa med allmänna kommunikationer ingår den service som aktuellt reseföretag erbjuder. Utöver egen ledsagare, om detta beviljats, kan ledsagning erhållas vid de flesta stationer enligt gällande bestämmelser, utan avgift.

Ledar-, service- och signalhund får tas med vid riksfärdtjänstresa. Särskilt beslut krävs. Utlåtande som styrker behov av ledar-, service och signalhund krävs.

3 RIKSFÄRD TJÄNSTENS UTFÖRANDE

3.1 Service

Vid resa med taxi eller särskilt anpassat fordon får bagage som ska tas med på resan bestå av högst 2 kollo och väga sammanlagt högst 20 kilo.

Vid resa med taxi eller särskilt anpassat fordon ingår allmän service såsom hjälp in i och ur bilen, ledsagning vid byte till annat fordon eller färdmedel, hjälp från avhämtningsadressens entré till fordonet och från fordonet till resmålens entré, hjälp med

bagage och med de hjälpmedel som behövs för resans genomförande samt med de gånghjälpmedel som resenären behöver på resmålet.

3.2 Beställning och avbokning av resa

Bokning av resan ska ske i så god tid som möjligt innan avresan. Beställning av tur- och returresa sker vid samma bokningstillfälle.

Önskad avresetid tas i beaktan när beställning görs men då resan alltid ska ske till lägsta kostnad så måste den sökande acceptera att resan sker med upp till sex timmar före eller efter önskad avresetid.

Resa med taxi, eller med för ändamålet särskilt anpassat fordon, ska ske med samåkning. Detta kan innebära att önskad avresetid kan komma att anpassas. Resa med taxi eller med för ändamålet särskilt anpassat fordon ska bokas från en adress till en annan.

Avbeställning av resa som inte blir av ska vid resa med allmänna kommunikationer ske enligt reseföretagets bestämmelser. Vid resa med taxi, eller ett för ändamålet särskilt anpassat fordon måste avbokning ske innan klockan 12.00 vardagen innan resan skulle ha ägt rum. Avgift för resa som inte avbokas debiteras enligt kommunfullmäktiges beslut.

3.3 Medföljande resenär

Vid riksfärdtjänstresa med taxi eller ett för ändamålet särskilt anpassat fordon får riksfärdtjänstberättigad person ta med en medresenär.

4 PRÖVNING AV RÄTT TILL RIKSFÄRD TJÄNST

4.1 Ansökan och prövning av rätt till riksfärdtjänsttillstånd

4 § Riksfärdtjänst får anlitas av den som efter ansökan har fått tillstånd till det.

Frågor om tillstånd prövas av kommunen där den sökande är folkbokförd eller, om kommunens uppgifter enligt denna lag överlåtits till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet, av denna myndighet (tillståndsgivaren).

Rätten till riksfärdtjänst prövas i Ale kommun av socialnämnden efter ansökan från den enskilde. Utöver ansökan kan krävas utlåtande från läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. I ansökan kan samtycke ges till att socialsekreterare kan ta del av uppgifter hos andra, såsom läkare, hälso- och sjukvårdspersonal och andra myndigheter med

kännedom om sökanden. Hembesök eller telefonkontakt med beslutande tjänsteperson kan behöva ske.

Ansökan ska ske senast 3 veckor innan önskad resdag för att beslut ska hinna fattas och biljetter eller andra färdhandlingar ska kunna införskaffas innan resan ska äga rum. Inför storhelger måste ansökan ske tidigare eftersom tillgången på biljetter och färdmedel ofta är begränsad.

Vid akuta händelser, till exempel. begravning eller anhörigs allvarliga sjukdom, kan ett ärende behandlas med förtur, om detta är en förutsättning för att resa ska kunna komma till stånd.

5 AVGIFTER

8 § Vid resa med riksfärdtjänst skall tillståndshavaren betala en avgift (egenavgift) som motsvarar normala reskostnader med allmänna färdmedel. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om dessa avgifter.

Ersättning för en riksfärdtjänstresa lämnas med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan reskostnaden och egenavgiften.

Ersättning för ledsagarens resa skall dock motsvara kostnaden för resan. Ersättningen betalas till den som utfört transporten eller till den som har betalat transporten. Beslut om ersättning meddelas av tillståndsgivaren.

Tillståndshavarens avgift för resa med riksfärdtjänst bestäms av regeringen och anges i förordningen (1993:1148) om egenavgifter vid resor med riksfärdtjänst.

Ledsagare betalar ingen avgift.

Avgifter för medresenärer och för inställd resa som inte avbokas beslutas av kommunfullmäktige.

Vid resa med riksfärdtjänst skall tillståndshavaren betala en avgift (egenavgift) som motsvarar normala reskostnader med allmänna färdmedel. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om dessa avgifter. Ersättning för en riksfärdtjänstresa lämnas med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan reskostnaden och egenavgiften. Ersättning för ledsagarens resa skall dock motsvara kostnaden för resan. Ersättningen betalas till den som utfört transporten eller till den som har betalat transporten. Beslut om ersättning meddelas av tillståndsgivaren.

6 ÅTERKALLELSE AV RIKSFÄRD TJÄNSTTILLSTÅND

9 § En tillståndsgivare får återkalla ett tillstånd att anlita riksfärdtjänst om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de föreskrifter som gäller för riksfärdtjänsten.

Föreskrifter får ändras, om ändrade förhållanden föranleder det.

Återkallelse av riksfärdtjänstillstånd kan bli aktuellt om:

- den som beviljats riksfärdtjänst på grund av hälsoskäl, eller av andra skäl, inte längre uppfyller kriterierna för att ha rätt till riksfärdtjänst.
- den som beviljats riksfärdtjänstillstånd gör sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av föreskrifter och villkor för riksfärdtjänst, exempelvis om riksfärdtjänstresor har nyttjats till resor som ska bekostas av annan huvudman.